

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 5C/72/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7615204699
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Ernestová
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2016:7615204699.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, samosudca JUDr. Alena Ernestová, v právnej veci navrhovateľa Quantum Credit a.s., Bratislava, Ružová dolina 25, IČO: 47 248 980, zastúpeného PERSPECTA Legal, s.r.o., Bratislava, Ružová Dolina 25, IČO: 36 668 745 proti odporčkyni D. Ž., E.. XX.XX.XXXX, I. I. XXX, o zaplatenie 248,95 € s príslušenstvom takto

rozhodol:

Vyhlasuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku dojednanú medzi Slovak Telekom a.s. so sídlom Karadžičova 10, Bratislava a odporčkynou D. Ž. v zmluve o pripojení Fix 12 zo dňa 26.01.2011 bez uvedenia čísla zmluvy a dodatku k zmluve zo dňa 26.01.2011 bez uvedenia čísla dodatku, SIM karta XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, článok 3 veta prvá v znení:

„V prípade porušenia akejkoľvek povinnosti uvedenej v bode 1 písm. c/ v bode 2 tohto dodatku alebo článku 3, bod 3.6. všeobecných podmienok alebo v článku 5 bod 5.2. písm. a) až c) všeobecných podmienok, v dôsledku ktorej dôjde k následnému vypojeniu SIM karty zo strany podniku, je účastník povinný uhradiť zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 tohto dodatku vo výške 248,95 eur.“

Návrh navrhovateľa na zaplatenie istiny 248,95 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 26.03.2012 zamietá.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa žalobným návrhom domáhal, aby súd zaviazal odporčkyniu zaplatiť istinu 248,95 eur s úrokom z omeškania výške 9 % od 26.03.2012 do zaplatenia a náhrady trovy konania. Žalobný návrh odôvodnil tým, že žalovaný účastník uzavrel s právnym predchodcom navrhovateľa spoločnosťou Slovak Telecom, a.s., Bratislava zmluvu o pripojení dňa 26.1.2011, predmetom ktorej bolo poskytnutie mobilných hlasových služieb program Fix 12 a dňa 26.1.2011 dodatok k zmluve o pripojení, predmetom ktorého bolo poskytnutie zľavy na využívané služby a zariadenie - mobilný telefón Nokia 7230 s lehotou viazanosti 24 mesiacov. Právny predchodca navrhovateľa poskytol plnenie odporčkyni riadne a včas, avšak odporčkynia svoje zmluvné povinnosti neplnila. Právny predchodca navrhovateľa vystavil odporčkyni faktúru č. XXXXXXXXXXXX splatnú 25.03.2012, ktorou bola odporčkyni fakturovaná zmluvná pokuta za porušenie zmluvy vo výške 248,95 eur. Dňa 4.12.2013 zaslal navrhovateľ odporčkyni upomienku, ktorá je súčasne oznámením o postúpení pohľadávky a vyzval odporčkyniu na uhradenie zmluvnej pokuty 248,95 eur priamo navrhovateľovi.

Navrhovateľ ani jeho právny zástupca sa na pojednávanie nedostavili, doručenie predvolania mal súd riadne preukázané. Svoju neprítomnosť navrhovateľ ani právny zástupca v tomto prípade neospravedlnil, nežiadali o odročenie pojednávania.

Odporkyňa sa taktiež na pojednávanie napriek riadne preukázanému doručeniu nedostavila, svoju neúčasť neospravedlnila a nepodala žiadne návrhy na vykonanie dokazovania. V písomnom vyjadrení uviedla, že s návrhom nesúhlasí, nakoľko zmluvu o pripojení neuzavrela, nepodpisovala a jej občiansky preukaz bol zneužitý. Na preukázanie ňou tvrdených skutočností však žiadne dokazovanie nenavrhol. V ďalšom poukázala na neprijateľnosť podmienky dohodnutej zmluvnej pokuty, poukázala na rozhodnutia a doterajšiu prax súdov a žiadala žalobný návrh zamietnuť.

Súd v zmysle § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku pojednával a aj rozhodol v neprítomnosti účastníkov konania.

Vykonal dokazovanie, oboznámil listinné dôkazy a to faktúry, zmluvu o pripojení zo dňa 26.1.2011a jej dodatok zo dňa 26.1.2011, oznámenie o postúpení pohľadávky a zistil tento skutkový stav:

Medzi právnym predchodcom navrhovateľa spoločnosťou Slovak Telekom a.s. a odporkyňou bola uzatvorená dňa 26.1.2011 zmluva o pripojení, na základe ktorej predchodca navrhovateľa poskytoval odporkyni služby produktu Fix 12 a odporkyňa sa zaviazala riadne a včas platiť dohodnuté poplatky za poskytované služby. Podľa dodatku k zmluve o pripojení zo dňa 26.1.2011 bol odporkyni odpredaný mobilný telefón Nokia 7230 za kúpnu cenu 1,- eur. V dodatku bola dohodnutá doba viazanosti 24 mesiacov a v tabuľke č. 1 je tiež uvedená výška zmluvnej pokuty 248,95 eur. Týmto dodatkom sa odporkyňa sa zaviazala v bode 1 d/ dodatku na pravidelné dobíjanie vo výške 12,- eur mesačne. Odporkyňa podľa tvrdenia navrhovateľa si neplnila zmluvné povinnosti spočívajúce v pravidelnom dobíjaní, tieto povinnosti zmluvne dohodnuté porušila, v dôsledku čoho došlo k vypojeniu SIM karty a pre porušenie povinností pravidelného dobíjania a porušenie povinnosti zotrvať v zmluvnom vzťahu 24 mesiacov, jej bola vystavená faktúra č. XXXXXXXXXXXX na sumu 248,95 eur, splatná 25.03.2012. Napriek oznámeniu o postúpení pohľadávky, v ktorej bola vyzvaná na úhradu peňažného plnenia až do podania žalobného návrhu si odporkyňa túto povinnosť nesplnila.

Právny predchodca navrhovateľa Slovak Telekom a.s. a navrhovateľ uzavreli zmluvu o postúpení pohľadávok dňa 20.11.2013, podľa ktorej sa stali pohľadávky vlastníctvom navrhovateľa. Táto zmluva nebola predložená a navrhovateľ predložil iba oznámenie o postúpení pohľadávky adresované odporkyni zo dňa 4.12.2013.

Podľa § 40 zákona č. 610/2003 Z.z., podnik poskytujúci verejné služby je povinný najneskôr 15 dní pred začatím poskytovania služieb vydať a zverejniť všeobecné podmienky. Všeobecné podmienky verejnej telefónnej služby obsahujú najmä

- a) obchodné meno, sídlo alebo miesto podnikania,
- b) druhy poskytovaných služieb, ich opis a kvalitu,
- c) zmluvné podmienky,
- d) podmienky predĺženia a ukončenia poskytovania služieb,
- e) primerané informácie o právach týkajúce sa univerzálnej služby,
- f) výberové zablokovanie volaní,
- g) druhy servisných služieb,
- h) reklamačný poriadok,
- i) mechanizmus na urovanie sporov,
- j) informácie o číslach tiesňových volaní vrátane jednotného európskeho čísla tiesňového volania "112",
- k) informáciu o možnosti zobrazenia identifikácie čísla volajúcej stanice a utajenia zobrazenia jej identifikácie.

Všeobecné podmienky na poskytovanie verejných služieb môžu obsahovať aj ďalšie podmienky súvisiace s poskytovaním týchto služieb.

Ak podnik poskytuje viac verejných služieb, je povinný vydať všeobecné podmienky pre každú službu samostatne.

Podľa 43 ods. 1 zákona č. 610/2003 Z.z., zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

Podľa § 43 ods. 5 zákona č. 610/2003 Z.z., podnik môže odstúpiť od zmluvy o pripojení, ak účastník

- a) opakovane neoprávnenne zasahuje do zariadenia verejnej siete alebo takýto zásah umožní tretej osobe, hoci aj z nedbanlivosti,
- b) nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti,
- c) pripojí na verejnú sieť zariadenie, ktoré nespĺňa požiadavky osobitných predpisov, alebo používa také zariadenie v rozpore so schválenými podmienkami a ani na výzvu podniku zariadenie neodpojí,
- d) opakovane používa verejnú službu spôsobom, ktorý znemožňuje podniku kontrolu jej používania,
- e) opakovane porušuje podmienky zmluvy o pripojení.

Podľa ustanovenia § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa ustanovenia § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa ustanovenia § 545 ods. 2 Občianskeho zákonníka veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa vzťahuje zmluvná pokuta, ak z dojednávania účastníkov o zmluvnej pokute nevyplýva niečo iné.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Súd na základe zisteného skutkového stavu mal v konaní preukázané, že návrh navrhovateľa nie je opodstatnený i keď navrhovateľ postúpil pohľadávku v zmysle § 524 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka preukázal, a teda je aktívne legitimovaným účastníkom na podanie žalobného návrhu.

Zmluva o pripojení zo dňa 26.1.2011 vrátane dodatku je spotrebiteľskou zmluvou a na túto zmluvu sa vzťahujú ustanovenia § 52 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka. Právo na zaplatenie zmluvnej pokuty odvodzuje navrhovateľ od porušenia zmluvných povinností zo strany odporkyne. Podľa názoru súdu z predložených dokladov navrhovateľom nie je jasne a zrozumiteľne zrejmé, pre prípad porušenia ktorej zmluvnej povinnosti je odporkyňa povinná zaplatiť zmluvnú pokutu, nakoľko v ustanovení čl. 3 dodatku zo dňa 26.1.2011 sa konštatuje, že zmluvnú pokutu je odporkyňa povinná zaplatiť v prípade porušenia akejkoľvek povinnosti uvedenej v bode 1 písm. c/ alebo v bode 2 tohto dodatku.

Pokiaľ sa týka porušenia povinnosti zotrvať v zmluvnom vzťahu po dobu viazanosti t.j. 24 mesiacov, navrhovateľ nepreukázal, či došlo ukončeniu zmluvného vzťahu výpoveďou zmluvy resp. odstúpením od nej. V ďalšom navrhovateľ nepredložil žiadne listinné dôkazy, ktorými by preukazoval, že naozaj došlo k porušeniu povinnosti odporkyne dohodnutých zmluvou a jej dodatkom. Keďže súd je povinný v zmysle ustanovení občianskeho zákonníka skúmať neprijateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľských zmluvách, po oboznámení listinných dôkazov konštatuje, že zmluvná podmienka o zaplatení zmluvnej pokuty je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Za neprijateľné zmluvné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok zaplatiť neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s neplnením záväzku. Súd skúmal neprijateľnosť zmluvnej podmienky nielen v zmysle občianskeho zákonníka, ale aj v zmysle smernice Rady EÚ č. 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých zmluvných podmienkach. Touto smernicou je Slovenská republika ako členský štát EÚ viazaný, pričom práve členské štáty majú zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa. Smernica v prílohe vypočítava pre členské štáty ako vzor niektoré zmluvné podmienky, ktoré odporúča transponovať do vnútroštátnych predpisov, pričom upravuje aj „neprimeranú kompenzáciu za porušenie záväzku spotrebiteľa“, ktorá ako neprimeraná sankcia od 1.1.2008 bola zapracovaná medzi neprijateľné podmienky do občianskeho zákonníka. Právny predchodca navrhovateľa ponúkal svoje služby spotrebiteľom prostredníctvom štandardných zmlúv, ktoré má vopred pripravené a v ktorých spotrebiteľia zmluvné podmienky nemôžu ovplyvniť. To platí aj pre zmluvnú pokutu, ktorú žiada navrhovateľ od spotrebiteľov zaplatiť vždy v nezmenenej výške bez ohľadu na to, aký čas zostáva do konca doby viazanosti. Teda reálne v tomto prípade mohla nastať situácia, keď odporkyňa ako spotrebiteľ dobíjala kredit po dobu 23 mesiacov a zostáva jej dobiť kredit za jeden mesiac a pre takéto porušenie zmluvných podmienok navrhovateľ uplatní rovnakú výšku zmluvnej pokuty. Podmienky, za akých právny predchodca dohodol zmluvnú pokutu v štandardných zmluvách, poškodzujú spotrebiteľa.

Súd prihliadal aj k ostatným zmluvným podmienkam, k povahe služby, k okolnostiam zmluvy a aj keď navrhovateľ vyslovene neoznačil zmluvu podľa toho, aký typ podľa občianskeho zákonníka reprezentuje, časť dodatku k zmluve, týkajúca sa kúpy telefónu, predstavuje kúpnu zmluvu, ktorá je zároveň viazanosťou k zmluve o pripojení. Dohodnutá zmluvná pokuta má zohľadňovať zľavnenú cenu mobilného telefónu a v prípade predčasného ukončenia garantovať návratnosť prostriedkov investovaných do zľavy pri odpredaji telefónu. Táto pokuta však neprimerane ukracuje spotrebiteľa a tak súd opätovne skúmal, či takéto problémová zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa.

Súd uvádza, že zmluva o pripojení vrátane dodatku je formulárovou zmluvou, do ktorej sa údaje len vpisovali a ich obsah odporkyňa nemohla ovplyvniť. Mohla zmluvu iba ako celok odmietnuť alebo ju prijať a podrobiť sa tak aj dojednaniu o zmluvných pokutách. Táto skutočnosť spôsobuje neprijateľnosť zmluvných podmienok, pretože nie je možné akceptovať stav, v rámci ktorého jedna zo zmluvných strán zneužíva svoje postavenie na to, že diktuje spotrebiteľovi zmluvné podmienky, ktoré spotrebiteľ buď bezvýhradne prijme alebo s ním dodávateľ neuzavrie zmluvu. Spotrebiteľ má objektívne iba veľmi nejasnú predstavu o obsahu zmluvných podmienok a to nielen vzhľadom na drobné písmo (súd pre prečítanie zmluvy a dodatku musel použiť technické pomôcky), ale aj pre komplikovanú slovnú formuláciu a množstvo zmluvných dojednaní, ktorých obsah spotrebiteľ nie je ani schopný v krátkom čase pochopiť a vzážiť. V dohodnutých zmluvných podmienkach navyše zaväzuje zmluvná pokuta odporkyňu počas celej doby viazanosti a to aj v prípade, žeby odporkyňa porušil zmluvné podmienky posledný deň doby viazanosti, aj vtedy by mala platiť zmluvnú pokutu v plnej výške. Taktiež takú istú vysokú zmluvnú pokutu musí zaplatiť podľa týchto podmienok aj v prípade, žeby dlhovala veľmi nízku čiastku za služby poskytované dodávateľom služieb. Súd toto zmluvné dojednanie považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku.

Podľa § 153 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku, Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky alebo mu na základe takejto podmienky súd uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadošťačenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dojednané v spotrebiteľskej zmluve.

Súd poukazuje na to, že všeobecné súdy už v obdobných veciach rozhodovali a vyslovili neprijateľnosť a neplatnosť zmluvnej podmienky spoločnosti Slovak Telekom a.s. (predtým T Mobile), ktorá sa týka zmluvnej pokuty dohodnutej pri zmluve o pripojení a jej dodatku (rozsudok Okresného súdu Bardejov 4C/163/2011 zo dňa 7.12.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov 16Co/31/2012 zo dňa 15.3.2012, rozsudok Okresného súdu v Nitre sp. zn. 12C/150/2013 z 27.5.2013, rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves sp.zn. 4C 1/2015 a ďalšie).

Z uvedených dôvodov súd návrh navrhovateľa v plnom rozsahu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a ich náhradu žiadnemu z účastníkov konania nepriznal. Navrhovateľ v tomto konaní nebol úspešný a odporkyni trovy v tomto konaní nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.